

Descobreix les 7 tradicions de Nadal a Catalunya

19/12/2022

El Nadal està envoltat de tradicions que van més enllà de les llums, els mercats ambulants, les reunions, l'arbre i les corones d'Advent. Els símbols i els costums del Nadal varien segons els països. Descobreix quines són les 7 tradicions del Nadal català.

Tradicions de Nadal a Catalunya

Per tot el món existeixen costums nadalencs diversos que fan que les festes de final d'any cobrin un sentit especial, perquè totes i cadascuna d'elles desperten l'esperit nadalenc.

Un Nadal a la catalana porta amb si mateix una tradició gastronòmica i diverses figures molt representatives, com el caganer, el tió de Nadal, l'home dels nassos i els pastorets.

1. El caganer

La figura que no pot faltar en un pessebre català és el caganer, un personatge vestit amb la indumentària catalana, faixa i barretina inclosa, ajupit i amagat pel pessebre mentre defeca. Malgrat que sembli una tradició una mica escatològica, aquesta figura tan popular simbolitza sort i prosperitat, ja que el pagès l'única cosa que està aconseguint és fertilitzar la terra del pessebre per tenir un any esdevenidor.

Actualment, la figura del caganer la podem trobar caracteritzant personatges cèlebres, polítics, cantants, futbolistes, etc., fins i tot animals.

2. El tió de Nadal

Una de les tradicions més estranya del Nadal català és l'anomenat tió, literalment, és un tronc que caga xocolatines, torrons i regals.

El tió és un tronc màgic que arriba a casa dies abans de Nadal, perquè les famílies li donin recer i menjar. De manera que, la nit de Nadal, en senyal d'agraïment, el tió tapat amb una manta, caga dolços i regals. Perquè el tió defeqüi, cal pegar-li cops de bastó, mentre es canta la popular cançó: *"Caga tió, tió de Nadal / No caguís arengades, que són massa salades / Caga torrons, que són més bons"*.

3. Gastronomia nadalenca

Menjar i sopar en família per aquestes dates té un fort arrelament en les creences cristianes, ja que amb aquest banquet se celebrava l'abundància que portava l'arribada de Jesús.

A Catalunya, la gastronomia nadalenca es prepara en els dies més assenyalats del calendari com a menú habitual en totes les cases. El dia de Nadal l'obre la famosa [escudella i carn d'olla](#) [/shared/.content/blog-frescos/de-nuestra-tierra/caparticulo-00021.xml], un plat únic amb verdures, carn, llegums i la famosa pasta de galets. Tota la carn sobrant serveix per preparar el plat per antonomàsia del Nadal català: els canelons del dia de Sant Esteve.

Altres plats típics que es poden trobar per les llars catalanes són: el gall dindi de corral farcit, similar al gall dindi d'Acció de Gràcies, però farcit de fruita seca, fruita dessecada i poma; el suquet de peix i les neules, com a acompanyants del cava i la sobretaula.

4. Dia de Sant Esteve

El dia de Sant Esteve és una festivitat exclusivament catalana. Hi ha diverses teories del perquè és festa el 26 de desembre a Catalunya: la primera té un rerefons cristià en la qual, just l'endemà del naixement de Jesucrist, mor Sant Esteve com el primer màrtir del cristianisme; la segona, ens remunta a l'Imperi Carolingi, concretament quan els catalans es desplaçaven a les masies familiars per celebrar la festa més important del calendari religiós, i el *post festum* del dia de Nadal es basava en el llarg trajecte de tornada.

Avui dia, a Catalunya continuen sent festius els dies 25 i 26 de desembre, en lloc del 24 de desembre.

5. Fira de Santa Llúcia

Els mercats ambulants nadalencs són el més comú de Nadal en totes les ciutats, però la Fira de Santa Llúcia és possiblement la més coneguda i antiga de tota Catalunya.

Una fira situada en l'avinguda de la Catedral de Barcelona, fins al 23 de desembre, plena d'il·luminació, figures del pessebre, arbres de Nadal, tota mena de productes nadalencs, artesanía, detalls per regalar, actuacions i actes culturals.

La Fira de Santa Llúcia se celebra des del 1786 i ja compta amb un total de 192 paradetes que giren entorn de Nadal.

6. L'home dels nassos

L'home dels nassos és un personatge mitològic que té tants nassos com dies té l'any, i s'apareix cada 31 de desembre pels carrers. La realitat és que aquest home podria ser qualsevol perquè només té un nas, però en l'imaginari infantil es va crear un home estrofolari amb 365 nassos.

En el cas de Barcelona, l'Home dels Nassos era qui li lliurava les claus que obriran el nou any a les autoritats del poble, en el cas de Tarragona, aquesta figura va ser la primera a estar representada com un capgròs, que recorre tots els carrers de la ciutat fins que apareix pel balcó de l'ajuntament a saludar al poble.

7. Els pastorets

En tota Catalunya té lloc la representació teatral dels pastorets, una obra inspirada en el relat evangèlic de Nadal, dividida en tres històries principals: Josep, Maria i el naixement, la lluita entre el bé i el mal, representada per àngels i dimonis i, finalment, els pastors amb un caràcter còmic.

Sens dubte, Els pastorets, a més de ser un entreteniment nadalenc familiar molt arrelat a Catalunya amb orígens en l'edat mitjana, s'ha convertit en una expressió de la cultura popular.